

Az irat elektronikus iratról
készített másolat

Dr. Szilágyi Zoltán
Dr. Aszmann Róbert

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] s kézbesítési cím: 2890 Tata, mint indítványozó (a továbbiakban: Indítványozó vagy Panaszos), az 1. sz. mellékletként csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselője, a Szilágyi Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda, személyesen eljáró ügyvéd Dr. Szilágyi Zoltán (székhely: [redacted]) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) vonatkozó 27. § alapján, az Abtv. vonatkozó 30. § (1) bek. szerinti határidőben az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Indítványozó a jelen beadványát a Tisztelt Alkotmánybíróság honlapján közzétett, az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panasz indítványminta szerkezeti felépítésére és tartalmára figyelemmel terjeszti elő.

Kéri az Indítványozó, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (1) bek. alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv. V.20.618/2021/7. számú felülvizsgálati ítélete, továbbá a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.755/2020/6/II. sz. másodfokú ítélete, illetve ezek kapcsán a Fővárosi Törvényszék 31.P.20.331/2020/14/II. sz. elsőfokú ítélete **alaptörvény-ellenességét megállapítani és a nevezett bírósági ítéleteket a hivatkozott törvényi rendelkezések alapján megsemmisíteni** szíveskedjen, az alábbi részletes indokolás szerint.

Indítványozó kérelme indoklásaként az alábbiakat adja elő:

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

A) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

1. A per előzményi tényállása:

1.1. A [redacted] és a [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda
Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 67.	
FOLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON:	
Postán / Gyűjtőláda / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2022 MÁRC 04.
PÉLDÁNY:	ÍV.....
MELLÉKLET:	KÖZTÜK.....
FOLAJSTROMSZÁM:	
UTÓIRATON:	

Fővárosi Törvényszék

útján

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 3A.

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 0 7 2 5 - 0 / 2022	
Érkezett:	2022 MÁRC 17.
Példány:	1
Melléklet:	13db
Kezelőiroda:	[Signature]

mint I. r. Alperes között, 2006. május 15-én [REDACTED], - Ft összegű kölcsönszerződés jött létre, amelyet [REDACTED] közjegyző 110/2006. ügyszámon közjegyzői okiratba foglalt. A kölcsön felvételére állami megkeresésre került sor, intervenciós gabona raktárak létrehozása az Indítványozó illetőleg családja tulajdonában álló gazdasági társaságok részéről, amely intervenciós raktározás később önhibájukon kívül, hatósági intézkedések következtében lehetetlenné vált. A gabonaraktározó telep létrehozása, fenntartása, működtetése a kölcsönfelvétel mellett az Indítványozó és családja, valamint a részvételükkel működő gazdasági társaságok részéről is nagyon nagy saját erő ráfordítását igényelte (a kölcsönhöz szükséges önerőt már saját forrásaikból megszerzett ingatlanok, valamint elkészült beruházások formájában [REDACTED] értékben biztosították, a jelenleg is felszámolás alatt álló [REDACTED]-val szemben fennálló tagi kölcsön követelésük ma is meghaladja a [REDACTED] a telep fenntartására, állagmegóvására, őrzésére, árvízi kármentésére, rezsi-költségeire [REDACTED] s nagyságrendben költöttek.)

1.2. A kölcsönszerződés biztosítékaul szolgál többek között:

- az Indítványozó tulajdonában álló [REDACTED] hrsz.-ú [REDACTED] hrsz.-ú, [REDACTED] hrsz.-ú ingatlanokon alapított jelzálogjog, amelyekre még az I.r. Alperes végrehajtást kezdeményezett.
- az Indítványozó által közokiratba foglaltan vállalt készfizető kezesség, amelynek alapján ellene még az I.r. Alperes végrehajtási eljárást indított, amely ma is folyamatban van.
- a [REDACTED] által vállalt készfizető kezesség. A [REDACTED] mint készfizető kezes a kölcsönszerződésből eredő tartozások miatt került felszámolás alá, 2012. november 8-i kezdőnapal.

1.3. A kölcsönszerződés többszöri módosítására került sor, az intervenciós tárolás megszüntetése miatt kialakult törlesztési nehézségek miatt, amelyek mind közjegyzői okiratba lettek foglalva. Miután a [REDACTED] ezek után sem volt már képes a történetek miatt a teljesítésre az I. r. Alperes kérelmére a [REDACTED] felszámolását a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2012. november 10-i kezdő időponttal elrendelte. A felszámolási eljárás a [REDACTED] ellen jelenleg is folyamatban van. Az Indítványozóval szemben pedig az I.r. Felperes érvényesítette a készfizető kezességet és a jelzálogjogot.

1.4. Indítványozó és családja folyamatosan próbálta rendezni a kölcsöntartozást, amelyekre nézve az I.r. Alperessel megállapodások is létrejöttek, illetve amelyek vonatkozásában az I.r. Alperes a hátralevő törlesztés összegére vonatkozóan nyilatkozatokat tett. Ezek keretében, ha nem is a teljes tartozást, de összességében [REDACTED] t visszatörlesztettek, saját vagyonukból. Ennek ellenére, a teljes kölcsön törlesztésére nem volt módjuk, már csak azért sem, mert azt a létesítményt, amelynek megvalósítása céljából a kölcsön felvételre került nem tudták már hasznosítani, így a tevékenység gyakorlásából a [REDACTED] nak nem volt bevétele, amely alkalmas lett volna a kölcsön törlesztésére. A jelentős összegű visszatörlesztés ellenére a [REDACTED] és a [REDACTED] ellen a felszámolási eljárások, Indítványozó ellen pedig a végrehajtási eljárás megindult.

Ezek után is folyamatosan próbálta Indítványozó és családja, illetőleg a [REDACTED] útján egyezséget létrehozni, illetőleg a követelést az I. r. Alperestől megvásárolni, tekintve, hogy a felszámolási eljárások és a végrehajtási eljárás az Indítványozó és családja vagyonának egy igen jelentős részét érinti és szeretnék volna menteni a vagyonukat attól, hogy a felszámolás vagy a végrehajtás keretében érteken alul kerülhessen idegen tulajdonba.

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

Ennek keretében 2018/19 fordulóján Indítványozó jogi képviselője útján személyesen újabb ajánlatot tett a követelések, [REDACTED] összegű vételárért történő megvásárlására és bejelentette, hogy a fedezet ügyvédi letétbe helyezésre kerül. Erre az I. r. Alperes azt tudta csak válaszolni, hogy jogi képviselője csatolt meghatalmazása nem eredeti, ezért az eredeti meghatalmazás csatolásáig nem tud az ajánlattal érdemben foglalkozni. Ezért a [REDACTED] útján Indítványozó újabb ajánlatot tett az I. r. Alperesnek a [REDACTED] elleni követelések megvásárlására, és egyidejűleg igazolta a [REDACTED] szándéknyilatkozatát arra, hogy a követelésvásárláshoz szükséges fedezetet biztosítani kívánja, illetőleg az [REDACTED] fedezetigazolásával [REDACTED] Ft pénzügyi fedezetnek a [REDACTED] bankszámláján való rendelkezésre állását. Erre az I. r. Alperes, sürgetést követően, mindenféle mondvacsínált okokkal (formai és tartalmi hiányosságok) elutasította a velük való tárgyalást és megállapodást.

Mint ahogy az utóbb a perben világossá vált az I.r. Alperes – saját bevallása szerint is - pályázatási jellegűnek minősített és elismerten többszereplős, az ajánlatokat versenyeztető értékesítési eljárást kezdett, amelybe ajánlattevőként bekapcsolódott [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

mint II. r. Alperes. Az I.r. Alperes magatartása ennek során teljesen rosszhiszemű volt és – a saját maga által megfogalmazott értékesítési alapelvekkel ellentétesen - egyértelműen az összességében jobb ajánlatot tevő [REDACTED] hátrányos megkülönböztetésére és a követelés általa történő megvásárlásának megghiúsítására irányult.

- 1.5. Az előbbi, állítólagos versenyeztetési eljárás eredményeképpen, I. r. Alperes 2019. február 4-én kelt szerződéssel eladta és engedményezte a II. r. Alperesnek a [REDACTED] „fa”-val szemben az I. r. Alperest a kölcsönszerződés alapján megillető követeléseket és biztosítékait, beleértve az Indítványozó által vállalt készfizető kezességet és jelzálogjogokat is. A szerződés II. r. Alperes részéről történő teljesítése 2019. február 28-án megtörtént, amennyiben a szerződés szerint kikötött ellenértéket II. r. Alperes megfizette I. r. Alperes részére. Az Indítványozó a perben állította és több arra utaló körülménnyel alá is támasztotta, hogy a követeléseladásra a [REDACTED] által ajánlott [REDACTED] os árhoz képest lényegesen alacsonyabb, [REDACTED] agy még azt sem elérő áron került sor, vagyis a versenyeztetés eredményeképpen az I.r. Alperes a rosszabba ajánlatot tevő félnek adta el a követeléseit. A valós vételárát a perben nem ismerhette meg az Indítványozó, mert az Alperesek üzleti titokra hivatkozással a szerződés szövegében kitakarták a vételárát és az Indítványozó minden jogi érve, kifogása ellenére az eljáró bíróságok elfogadták ezt az alperesi lépést. Ettől függetlenül számos körülmény a bíróságok rendelkezésére állt, amely alátámasztotta az Indítványozó állításait.

2. Pertörténet:

- 2.1. Indítványozó, mint Felperes 2020. február 4-én keresetet indított a Fővárosi Törvényszék előtt I. r. Alperes és II. r. Alperes ellen. A kereset tárgya az volt, hogy az I. rendű Alperes, mint engedményező és a II. r. Alperes, mint engedményes között 2019. február 4-én a [REDACTED] és az I. r. Alperes között megkötött kölcsönszerződés alapján fennálló követelések és biztosítékai tekintetében létrejött követelés adásvételi és engedményezési szerződésnek a szerződéskötést megelőző állapot helyreállítása mellett a megkötése időpontjától való érvénytelenné válását a bíróság állapítsa meg a keresetlevél, mint határidőben közölt megtámadás folytán, feltűnő értékaránytalanság címén, vagy amennyiben ezt a bíróság nem tartja megalapozottnak a megkötése időpontjától fennálló

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

[REDACTED]

érvénytelenségét állapítsa meg nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközése miatti semmisség következtében. A keresetlevelet a jelen beadványhoz 2. sz. mellékletként csatoljuk. Az Alperesek ellenkérelmére az Indítványozó válasziratot is előterjesztett a perben, 2020.05.22-én válasziratot is benyújtott a perben, amelyet 3. sz. mellékletként csatolunk.

2.2. Az Indítványozó perbeli álláspontja a keresetlevél és válaszirat alapján összegezhető a következők szerint:

a) A keresetindítási jog (ez kerül részletesebben kifejtésre, mert az alkotmányjogi panasz szempontjából ennek van a legnagyobb jelentősége):

Ennek indokolásaként előadta, hogy az álláspontja szerint az ügyben alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 235.§ (2) bek. a megtámadásra kifejezetten előírja, hogy ha nem szerződő fél él a megtámadás jogával, akkor megtámadásra csak olyan harmadik fél jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik. A régi Ptk. kommentárja szerint nyilvánvalóan fennáll a törvényes érdeke a megtámadáshoz a kezesnek, a zálogtárgy tulajdonosának (A Polgári Törvénykönyv Magyarázata, 1., Wolters Kluwer, hetedik javított kiadás, 235.§ 875. old.). A semmisség esetében pedig ugyan a régi Ptk. 234.§ (1) bek. nem fűz ilyen megkötést, de bírói gyakorlat itt is leszűkítően értelmezi a „bárki” fogalmát és megköveteli a semmisségre való hivatkozáshoz a jogi érdekelttség meglétét (pl. BH 1997/9. sz. 439., BH 1998/2. sz. 96., BH 2001/7. sz. 335.).

Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PKv. 2010.2. sz. véleményére (1/2010.(VI.28.) PK) 10.a. pontja szerint harmadik személy a Ptk. 235.§ (2) bek. szerint más által kötött szerződés megtámadására is jogosult. Ilyen esetben gondos kell vizsgálni a keresetindítást megalapozó jogi érdek tartalmát. Az ehhez fűzött magyarázat szerint harmadik személy jogi érdekének fennállása esetében hivatkozhat a felek szolgáltatásainak feltűnő aránytalanságára, mint megtámadási okra.

Hivatkozott továbbá az ÍH 2019.146. sz. eseti döntésre, amely kifejezetten rögzíti, hogy „a mások által megkötött szerződés semmisségre hivatkozással pert indító, illetve a szerződést megtámadó harmadik személy jogvitában való érdekelttségét, illetve törvényes érdekét megalapozza, ha valamely törvényi rendelkezés ezt az érdeket kifejezetten vagy rendeltetése szerint védi. Ilyen rendelkezés az 1959. évi Ptk. 276.§ (1) bekezdése – amelynek rendeltetése a kezes megtérítési igényének védelme -.” A régi Ptk.-nak több rendelkezése is a kezes, illetőleg a dologi adós érdekeinek védelmét szolgálja. Ilyen rendelkezés például a Ptk. 273.§ (1) bek., amely előírja, hogy a kezes kötelezettsége nem válhat terheesebbé, mint amilyen az elvállaláskor volt. A régi Ptk. 276.(1) bek. a kezes megtérítési igényét védi, illetőleg a (2) bek.-e, a követelés biztosítékairól való lemondás vagy az egyébkénti behajthatatlanság tekintetében védi a kezeset. A zálogjog tekintetében ilyen törvény által védett érdek a régi Ptk. 258.§ (3) bek. szerinti zálogtárgy értékesítéséből befolyt bevétellel való elszámolás joga és az a jog, hogy a követelések kielégítése után fennmaradó bevételt a zálogkötelezettnek ki kell adni. A Ptk. 259.§ (1) bek. a zálogkötelezettnek is védi azon jogát, hogy a jogosult kielégítése után a követelés az egyéb biztosítékaival együtt a dologi kötelezettre átszálljon, vagy a 259.§ (2) bek. a követelést kielégítő személy, így a zálogkötelezett megtérítési igényét védi.

Előadta továbbá, hogy a Felperes, mint kezes és dologi adós helyzete az alanyváltozással terheesebbé is vált, és erre bizonyítékokat is szolgáltatott:

- (i) Az Indítványozónak ugyanis a II.r. Alperes felajánlotta az érvénytelennek állított szerződéssel átruházott követelés megvásárlását. Ennek kezdeti [REDACTED] ár lett a II.r. Alperesnél.
- (ii) Az I.r. Alperes [REDACTED] Ft ellenében kiengedte volna a követelést a [REDACTED] javára. Ehhez képest a II.r. Alperes [REDACTED] os utolsó eladási ajánlata lényegesen nagyobb terhet jelentett volna a Felperes és családja,

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

valamint a vállalkozásaik számára. Az Indítványozó ellen az immár II.r. Alperes által folytatott végrehajtási eljárásban Indítványozó tett bejelentést a követelés I.r. Alperes nyilatkozatainak megfelelő csökkenéséről, a II. r. Alperes erre adott válaszában, nem ismerte el a jogelődje nyilatkozata szerint a követelés csökkenését.

- (iii) A II. r. Alperes fedezetelvonás megállapítása céljából pert indított Indítványozó és gyermekei ellen, amelyben már a Felperes gyermekeinek, életvitelszerűen lakás céljára használt ingatlan tulajdonaira is kiterjeszti az igényérvényesítést.
- (iv) A II.r. Alperes, mint zálogjogos hitelező, a [REDACTED] és a [REDACTED] [REDACTED] felesztőlóival kötött valamilyen előttünk ismeretlen jogviszony alapján hasznosítani kezdte a felszámolás alatt álló adós gazdálkodó szervezetek épületeit a [REDACTED] elyrajzi számokon, és azt ugyancsak nem ismert jogcímen továbbadta a [REDACTED] részére, de úgy, hogy a egyidejűleg tilos önhatalommal elfoglalásra kerültek az Indítványozó, illetőleg családtagjai tulajdonában álló ingatlanterületek is, amelyeket a megindított különféle eljárások ellenére nem kapták még vissza a mai napig.

Erre figyelemmel mindkét vagylagos kereseti kérelem tekintetében fennállónak állította a törvényes érdekét a megtámadáshoz, illetőleg a jogi érdekét a semmisségre való hivatkozáshoz, hiszen bizonyítottan készfizető keze és zálogkötelezettje az érvénytelennek állított szerződéssel átruházott követeléseknek, illetőleg biztosítékoknak.

b) A szolgáltatás és ellenszolgáltatás közti feltűnő értékkülönbsége:

E tekintetben előadta, hogy érvénytelennek állított engedményezési szerződés alapján fizetett, Indítványozó tényállításai szerinti [REDACTED] Ft-os, vagy annál kisebb vételár lényegesen alacsonyabb, mint az általa, illetőleg a [REDACTED] által tett előző [REDACTED] Ft-ot meghaladó, majd [REDACTED] t-os ajánlatok. Az utolsó legmagasabb ajánlathoz képest tehát a követelés lényegesen alacsonyabb áron került értékesítésre és így a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között már a szerződés megkötésekor feltűnően nagy volt az értékkülönbség.

c) A szerződés nyilvánvaló jóerkölcsbe ütközése:

E tekintetben előadta az Indítványozó és bizonyítékokkal is szolgált arra, hogy az érvénytelennek állított szerződés egyértelműen az ő (és családja, illetőleg a részvételükkel működő gazdasági társaságok) megkárosítására irányul, de legalább is azt eredményezi.

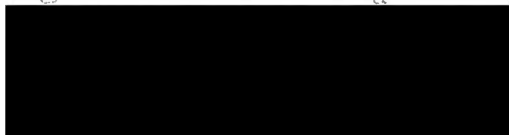
2.3. Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az Indítványozó keresetét elutasította a 31.P.20.331/2020/14/II. sz. elsőfokú ítéletével. Az ítélet – ekkor még a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi. V. törvény alkalmazásával - ugyan azt állapította meg, hogy az Indítványozónak a keresettel érvénytelennek állított engedményezés tárgyát képező kölcsönszerződésből eredő kötelezettségek készfizető kezésének és dologi, jelzálogadásának jogosultsága volt a kereset előterjesztésére, és így jogi érdeke a szerződés megtámadására fennállt. Ennek ellenére, még mindig a keresetelőségi jog keretein belül, e kereseti kérelmet elutasította, arra hivatkozással, hogy az Indítványozó nem igazolta a támadott szerződés megkötésével bekövetkező sérelmet. A jóerkölcsbe ütközés esetében gyakorlatilag ugyancsak nem látta megalapozottnak azt, hogy az Indítványozó az engedményezési szerződés megkötésével sérelmet szenvedett volna, amely megalapozná a keresetét. Az I. fokú ítéletet 4. sz. mellékletként csatoljuk.

2.4. Az I. fokú ítélet ellen az Indítványozó fellebbezéssel élt a Fővárosi Ítéltáblához, 2020. 11.09-én, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. A fellebbezésben érdemben kifogásolta, hogy:

- a) az elsőfokon eljáró bíróság a feltűnő értékaránytalanságra alapított megtámadás tekintetében jogsérelem bizonyítását hiányolta és ezért utasította el az arra alapított

Szilágyi, Aszmann és Társa Üggyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

keresetet, holott a szerződéssel okozott sérelem csak a szerződő fél általi megtámadás esetén elvárt törvényi tényállási elem, amennyiben harmadik személy támadja meg a szerződést csak a törvényes vagy jogi érdek meglétének kell teljesülnie és ezt kell bizonyítani. A feltűnő értékaránytalanság fennállását pedig az elsőfokon eljáró bíróság azért nem vizsgálta, mert a sérelem hiányát állapította meg. Emiatt az ítélet megalapozatlan.

Az érdekeltség és annak alátámasztására, hogy az érvénytelennek állított szerződéssel végbement engedményezés következtében a helyzete hátrányosabbá vált az Indítványozó még két további, az elsőfokú eljárás befejezését követően tudomására jutott ténnyel egészítette ki perbeli előadásait. Nevezetesen, hogy:

- (i) II.r. Alperes megvásárolta az [REDACTED]-nek az Indítványozóval szembeni [REDACTED] meghaladó követelését, valamint az azt biztosító jelzálogjogot és az Indítványozó ellen e tárgyban folyó végrehajtásba végrehajtást kérőként bekapcsolódott, vagyis az Indítványozóval szembeni követelések felvásárlására törekszik,
 - (ii) II.r. Alperes a szerződéssel megvásárolt követelés alapján birtoklási igényt jelentette be a Felperes tulajdonában álló [REDACTED] hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában, ezzel akadályozva okiratok szerinti jogerős jegyzői birtokvédelmi határozat Indítványozó javára történő végrehajtását.
- b) a nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés tekintetében Indítványozó az elsőfokú bíróság tévesen állapítja meg, hogy a támadott Szerződés a Felperes jogait és kötelezettségeit nem érinti, illetőleg csak annyiban érinti, hogy a II.r. Alperes felé kell teljesítenie az I.r. Alperes helyett. Ezzel kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy az elsőfokon eljáró bíróság, annak ellenére, hogy rögzítette, hogy „a jóerkölcs a társadalom általános értékítéletét, a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés által meghatározott korlátait, az általánosan elvárható magatartás zsinórmértékét fejezi ki” mégsem vette észre az Indítványozó által igen részletesen bemutatott tényállásban az ezen zsinórmértékkel ellentétes alperesi magatartásokat, amelyek a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközése miatti semmisségét eredményezik. Ugyanígy figyelmen kívül hagyta az elsőfokon eljáró bíróság az Indítványozó által hivatkozott joggyakorlatot, amely szerint jóerkölcsbe ütközőnek az a szerződés minősül, amelyet jogszabály ugyan nem tilt, de az azzal elérni kívánt cél, vállalt kötelezettség jellege vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, szokásokat nyilvánvalóan sérti, és ezért az általános társadalmi megítélés is egyértelműen tisztességtelennek minősíti (pl. BH 2000/6. sz. 260.), továbbá amely szerint jóerkölcsbe ütközik az a szerződés, amely harmadik személy megkárosítására irányul, vagy azt eredményezi (pl. EBH 2008.1891.). A fellebbezést 5. sz. mellékletként csatoljuk.

2.5. A másodfokú eljárás során jelent meg a Kúria BH 2021.16. számú eseti döntése, amely rögzíti, hogy „a kötelezett a vele szemben fennálló követelést érintő engedményezési szerződés érvénytelenségére nem hivatkozhat, ha nem jelöl meg olyan speciális körülményt, amelynél fogva számára lényeges, hogy kinek kell teljesítenie”.

2.6. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla, 4.Pf.20.755/2020/6/II. sz. másodfokú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta, és azt állapította meg, hogy az Indítványozónak nincsen jogi érdekeltsége a keresettel érintett engedményezési szerződés érvénytelenségére való hivatkozás körében és ezért hiányzik a perbeli legitimációja ezért a keresete nem megalapozott. A II. fokú ítéletet 6. sz. mellékletként csatoljuk.

A másodfokú ítélet ellen Indítványozó, 2021.05.07-én felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben, hivatkozva a Kúria 2.5. pont alatti eseti döntésére is, lényegében azt kifogásolta, hogy a másodfokon eljáró bíróság ítéletével azt állapította meg, hogy az Indítványozónak nincsen jogi érdekeltsége a keresettel érintett engedményezési szerződés érvénytelenségére

való hivatkozás körében és ezért hiányzik a perbeli legitimációja, keresete pedig ezért nem megalapozott. Az Indítványozó álláspontja szerint viszont a jogi érdekeltsége mind a semmisség, mind pedig a megtámadás tekintetében bizonyítottan fennáll, ugyanis, összhangban a felhívott jogszabályhelyekkel és Kúriai, illetőleg Ítéltáblai gyakorlat alapján igazolt olyan speciális tényeket, amelyek indokolták, hogy miért nem lényegtelen a számára, hogy az engedményezőnek vagy az engedményesnek kell-e teljesítenie, ezért perbeli legitimációja is fennáll. A felülvizsgálati kérelmet 7. sz. mellékletként csatoljuk.

- 2.7. A Kúria az ügygel érdemben foglalkozott és 2021.12.14-én kelt, Pfv.V.20.618/2021/7. sz. ítéletében a jogerős, másodfokú ítéletet hatályban fenntartotta. Indokolásának lényege, hogy a „szerződést kötő feleken kívülálló harmadik személy számára a semmisségre történő hivatkozás, a más által kötött szerződés megtámadásának a lehetősége az 1959. évi Ptk. alkalmazása során kialakult bírói gyakorlat szerint nem jelent egyben keresetindítási jogosultságot is. A 2/2010.PK vélemény 10. a) pontja a bírói gyakorlatot erősítette meg: a fél perbeli legitimációja mindkét esetben akkor állapítható meg, ha védendő, a semmisségi keresetindítást megalapozó jogi érdeket igazol, illetve a felek szolgáltatásainak feltűnő aránytalanságára, mint megtámadási okra akkor hivatkozhat, ha a megtámadáshoz törvényes érdeke, vagyis jogi érdeke fűződik. A felperes által a felülvizsgálati kérelemben felhívott eseti döntés – a Kúria Pfv. IX.20.021/2019/9 számú (BH 2021.16.), és az abban hivatkozott Pfv.VI.21.854/2013/4. számú (BH2015.157.) határozata – is az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében meghozott 2/2010. PK vélemény 10. pontjában elvi élel kifejtett jogértelmezésen alapul.” Ebből vezette le, hogy az Indítványozónak a védendő jogi érdeket kell igazolnia. Véleménye szerint „a felperesnek a perben – az alperesek által kötött engedményezési szerződés érvénytelenségével kapcsolatos perlési jogosultságot biztosító törvényi felhatalmazás hiányában – a perbeli legitimációját megalapozó jogi érdekeltséget kellett volna igazolnia. Az irányadó jogalkalmazási elv szerint az ügghöz kapcsolódó érdekeltség nem jelenti a jogi érdek fennállását is; a jogi érdek túlmutat az ügghöz kapcsolódó érdekeltségen, jog által szabályozott érdekeltséget: jogszabályban biztosított jogot, érvényesíthető igényt, azaz jogszabályra hivatkozással bemutatatható, a fél jogi helyzetére, jogaira és/vagy kötelezettségeire kiható érdekeltséget jelent.” Kifejtette, hogy „a felperes jogi érdekeltsége fakadhat abból, hogy az érvénytelenségi keresettel támadott engedményezési szerződés tárgyaként megjelölt követelést az ő kezessége és az általa vállalt jelzálogjog biztosítja, hiszen erre tekintettel került az engedménnyessel jogviszonyba. Azonban az engedményezési szerződés, annak esetleges érvénytelensége nem érinti az adós és ebből a következően a helyette helytállni köteles kezes, dologi adós fizetési kötelezettségét.” Ezért tévesnek tartotta az Indítványozó azon álláspontját, hogy „az engedményezett követelés kezeseként és dologi adósaként a jogi érdeke nyilvánvaló.” A felülvizsgálati ítéletet 8. sz. mellékletként csatoljuk.

B) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Ahogy ez a fenti pertörténetből is megállapítható, Indítványozó a kétfokú bírósági eljárásban, majd az ezt követő kúriai felülvizsgálati eljárásban felperesként vett részt. Indítványozó ezért kimerített minden rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget, további jogorvoslati lehetőségek a számára nem biztosítottak.

Az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, az ügyben perújítást, illetve jogorvoslatot a törvényesség érdekében nem kezdeményezett az Indítványozó, illetve ilyenek nincsenek folyamatban. Az ügyben jelenleg nincs folyamatban semminemű jogorvoslati eljárás.

C) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Nyilatkozik az Indítványozó, hogy az alkotmányjogi panasz iránti indítvány benyújtásakor az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidő megtartásra került. A Kúria vitatott ítéletét, amely a támadott bírósági döntések közül a legkésőbbi, az Indítványozó jogi képviselője, a Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda cégkapujára kézbesítette a Kúria az elsőfokú bíróság útján, 2022. január 5. napján elektronikus úton, így azt onnan, e napon vette át az Indítványozó.

D) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Ahogy ez a pertörténetnél hivatkozott adatokból, illetve a mellékelten csatolt iratokból is megállapítható, a jelen panasz tárgyát képező ítéletekkel érintett bírósági eljárásokban felperesként vett részt az Indítványozó. A Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata szerint polgári peres eljárásokban a felperes, mint fél érintettsége nem kíván külön bizonyítást, így kéri az Indítványozó, hogy érintettségét ez alapján a Tisztelt Alkotmánybíróság elfogadni szíveskedjen.

F) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Abtv. 29. § szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennforgása esetén fogadja be. Erre tekintettel az Indítványozó az egyes hivatkozási pontjaival kapcsolatban alább, az érdemi indokolásában, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése és a megsemmisíteni kért bírói döntések alaptörvény-ellenességének indokolása kapcsán hivatkozik – indokolása részeként – a fent idézett két vagylagos lehetőségre vagy azok egyikére.

II. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

Indítványozó az alábbiakban az egyes észrevételeit felölelő és összefoglaló hivatkozási pontonként kívánja megadni az alaptörvény-ellenesség indokolását, megjelölni az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és bemutatni, hogy az alapjogsérelem a bírói döntést miként befolyásolta érdemben vagy, hogy a felmerült kérdés miért alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

1. Indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt ítéletekkel megsértett, illetve érintett alaptörvényi és egyéb jogszabályhelyek az alábbiak:

Alaptörvény:

B) cikk (1) bek.: Magyarország független, demokratikus jogállam.

XXVIII. cikk (1) bek.: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.):

234. § (1) A semmis szerződés érvénytelenségére - ha a törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat.

235. § (1) A megtámadható szerződés a megtámadás következtében megkötésének időpontjától kezdődő hatállyal érvénytelenné válik.

(2) Megtámadásra a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik.

Valamint az ehhez kapcsolódó joggyakorlat:

A 2/2010. (VI.28.) PK. vélemény 10. pontja, amely szerint: „A szerződést kötő feleken kívülálló harmadik személy is indíthat a szerződés semmissége iránt pert. Ilyen esetben a fél perbeli legitimációja akkor állapítható meg, ha védendő jogi érdekének fennállását igazolja.

Harmadik személy a Ptk. 235. §-ának (2) bekezdése szerint a más által kötött szerződés megtámadására is jogosult. Ilyen esetben gondosan vizsgálni kell a keresetindítást megalapozó jogi érdek tartalmát.

Az ehhez fűzött magyarázat szerint: „Egységes a joggyakorlat abban, hogy a Ptk. 234. §-ának (1) bekezdése szerinti "bárki" akkor válhat eljárásjogi félle, ha a per megindítására jogszabály, vagy a jogi érdekeltsége feljogosítja. A bíróságok minden esetben vizsgálják a felperes perbeli legitimációját, ebben az ügy érdemére tartozó kérdésben mindig ítélettel kell dönten. Nem elegendő a felperes érdekeltségének a bizonyítása, a felperes részéről védendő jogi érdeknek kell fennállnia az ügyben.

A Ptk. 235. §-ának (2) bekezdése értelmében megtámadásra a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke, vagyis jogi érdeke fűződik. A harmadik személy tehát jogi érdekének fennállása esetében hivatkozhat a felek szolgáltatásainak feltűnő aránytalanságára, mint megtámadási okra. Ez a megtámadási ok ugyanis a Ptk. 201. §-ának (2) bekezdése szerint objektív tényeken alapszik. A megtámadási okok többsége azonban ún. szubjektív ok, tehát a fél maga jogosult eldönteni, hogy a szerződést érvényesnek tekinti-e vagy hivatkozik az adott megtámadási okra. A szerződés ilyen okokból való megtámadása esetén ezért a harmadik személy jogi érdekének fennállását - a b/ pontban foglaltakra is figyelemmel - nyomatékosan vizsgálnia kell a bíróságnak.

A Kúria BH 2021.16. számú eseti döntése, amely szerint: „a kötelezett a vele szemben fennálló követelést érintő engedményezési szerződés érvénytelenségére nem hivatkozhat, ha nem jelöl meg olyan speciális körülményt, amelynél fogva számára lényeges, hogy kinek kell teljesítenie.”

2. Az alapjogsérelem indokolása:

2.1. Az Indítványozónak, álláspontja szerint, a kifogásolt ítéletekkel sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek. szerinti, bírósághoz fordulási joga.

A kifogásolt ítéletek lényegében ugyanis az Indítványozó keresetösségi jogát, aktív perbeli legitimációját vonják kétségbe, amely azt jelenti, hogy ezzel kérelmének érdemi elbírálásától, tényállításainak, érveinek és bizonyítékainak érdemi megvizsgálásától a legitimáció hiányára alapozva megfosztották őt.

Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéséből ugyanis az következik, hogy az Indítványozó számára hatékony jogorvoslatot kell biztosítani. Ugyan e tartalomba beleférhetnek bizonyos korlátozások, de azok nem szűkíthetik vagy korlátozhatják az egyének bírósághoz való hozzáférését olyan módon vagy mértékben, amely már ezen jog lényegét vonja el. A korlátozás nem tekinthető jogszerűnek továbbá, ha nem legitim célt követ, azaz, ha nincs ésszerű és arányos kapcsolat az alkalmazott korlátozó eszközök és az elérni kívánt cél között.

A bíróság különösen szigorú jogértelmezése, formalizmusa is megfoszthatja a kérelmezőket ezen joguktól.

Az ügyben a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságra alapított kereseti kérelem kiindulópontja a régi Ptk. 235.§ (2) bek. E szerint egyértelműen elismert a szerződő feleken kívüli harmadik személy általi megtámadás joga is. Azaz a szerződés megtámadására bírósághoz fordulás jogát biztosítja a régi Ptk., nem csak a szerződő felek, de a szerződésen kívüli harmadik személyek számára. Ezt megerősíti a kapcsolódó 2/2010. (VI.28.) PK. vélemény 10. pontja is. A jogszabály a bírósághoz fordulás jogát korlátozza is, amennyiben megállapítja, hogy a harmadik felek általi megtámadásra akkor van joga a harmadik személynek, amennyiben a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik. A törvényes érdeket a joggyakorlat a jogi érdekekkel azonosítja.

A nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközésre alapított kereseti kérelem kiindulópontja a régi Ptk. 234.§ (1) bek., amely gyakorlatilag korlátozás nélkül megnyitja bárki számára, hogy a semmisségre hivatkozni lehessen, akár abban az esetben is, ha a keresetet indító jogalany nem szerződő fél. Az már csak a bírói gyakorlat eredménye, hogy – a jogszabály szövegéből nem feltétlenül következően – korlátozásra került a keresetindításra jogosultak köre azokra, akik a keresetindításra jogi érdekeltséggel, védendő jogi érdekekkel rendelkeznek.

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

Ezen a ponton tehát a jogi gyakorlat összezsúfolta a megtámadás és a semmiségre való hivatkozás feltételrendszerét, a bírósághoz fordulás korlátját, amikor az egyik esetben, a törvény szövegéből levezetve, a másik esetben a törvény szövegéből nem következő módon, a védendő jogi érdekekben határozta meg a keresetindítási jog előfeltételét, amelyről ráadásul ítéleti döntést tett szükségessé.

A jogi érdek - amely az érvénytelenségre hivatkozás, az ilyen ügyekkel való bírósághoz fordulás feltétele - fogalmára nézve nincsen jogszabályi meghatározás, azt csak a joggyakorlatból lehet levezetni. E szerint jogi érdek akkor állhat fenn, ha a döntés a peres fél élet- és jogviszonyaira kihat, jogokat és kötelezettségeket keletkeztet számára, vagy valamely kötelezettség alól szabadul, illetve jogvédelmet nyerhet. A jogi érdek fogalma tehát kerettényállási jelleget ölt, generálklauzulaként viselkedik, hiszen átfogó diszpozíció tartalommal rendelkezik, a fogalom meghatározása bizonytalan, eredeti jelentéstartalma idővel változhat. A generálklauzulákon belül a joggyakorlat alakít ki esetszortokat, amelyeket a kerettényállás diszpozíciója alá szubszumálhatónak tart. Ennek megjelenése a fent hivatkozott joggyakorlat. Az engedményezési szerződés érvénytelenségére a kötelezett által történő hivatkozásnál a Kúria BH 2021.16. számú eseti döntése például attól teszi függővé a jogi érdek meglétét, hogy a kötelezett olyan speciális körülményt jelöljön meg, amelynél fogva számára lényeges, hogy kinek kell teljesítenie.

A szerződések érvénytelensége ügyében eljáró bíróságok tehát meglehetősen széles mérlegelési jogkört gyakorolhatnak annak megítélésénél, hogy a keresetindítás feltételét képező jogi érdek a felperes esetében fennáll-e vagy sem. A jogszabály kerettényállása átengedi a bíróságok számára annak eldöntését, hogy a jogérvényesítéshez szükséges feltétel az adott esetben teljesül-e vagy sem. Az Indítványozó álláspontja szerint a jogérvényesítést korlátozó kerettényállások bírói gyakorlat általi kitöltése vonatkozásában azért van helye az alapjogi kontrollnak a bíróság mérlegelésével, jogértelmezésével kapcsolatban is, mert a bírói értelmezéssel, mérlegeléssel a korlátozás olyan fokúvá válhat, amely lényegesen leszűkíti vagy kiüresíti az adott alanyi jogot. Éppen ezért rendkívüli mértékben fontos volna, hogy a bíróságok az ilyen ügyekben a felperes alkotmányos alapjogait is maximálisan figyelembe véve járjanak el, és a jogszabályokban meghatározott korlátozásokon túl, túlzottan szigorú, esetleg szűkítő jogértelmezéssel, formalizmussal ne korlátozzák a jogalanyok bírósághoz fordulásra vonatkozó alkotmányos alapjogát úgy, hogy a szerződő feleken kívüli személyeknek a szerződés érvénytelenségére való hivatkozását lehetővé tevő jogosultság ésszerűtlen és aránytalan módon a jogalkotó által szándékozotthoz képest tovább szűküljön vagy csökkenjen és ezzel gyakorlatilag kiüresedjen. Azzal ugyanis, hogy a legitimáció kérdését eldöntő jogi érdek megléte egy ilyen széles mérlegelési jogkör alapján kerül megállapításra, ráadásul úgy, hogy arról ítélettel kell döntenie, a felperes olyan helyzetbe kerül, hogy adott esetben csak egy hosszadalmas és költséges peres eljárás végén, évek múlva szembesül azzal, hogy a keresetindítási joga nem is áll fenn a védendő jogi érdek hiányában, az érdemi érvénytelenségi hivatkozását pedig a bíróság nem is bírálja el. Ez pedig ellentétben az Alaptörvény B) cikk (1) bek.-ből levezetett jogbiztonság követelményével is.

A kifogásolt határozatokon érezhetően végigvonul az a bírói szándék, hogy az Indítványozó jogérvényesítéséhez szükséges feltételt, nevezetesen a védett jogi érdeket, rendkívül szigorúan és leszűkítően határozzák meg. Így jutnak el a döntések ahhoz a másodfokú és felülvizsgálati ítéletben kicsúcsosodó megállapításhoz, hogy „a felperes jogi érdekeltsége fakadhat abból, hogy az érvénytelenségi keresettel támadott engedményezési szerződés tárgyaként megjelölt követelést az ő kezessége és az általa vállalt jelzálogjog biztosítja, hiszen erre tekintettel került az engedménnyel jogviszonyba. Azonban az engedményezési szerződés, annak esetleges érvénytelensége nem érinti az adós és ebből a következően a helyette helytállni köteles kezese, dologi adós fizetési kötelezettségét.” Ezért tévesnek tartotta az Indítványozó azon álláspontját, hogy „az engedményezett követelés kezeseként és dologi adósaként a jogi érdeke nyilvánvaló.”

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

Ez az értelmezés, mérlegelés a döntéshozatalkor már létező bírói gyakorlathoz képest is további szűkítése az Indítványozó keresetindítási és így bírósághoz fordulási jogának. Nem csak arról van szó, hogy a bíróságok egyszerűen csak a védett jogi érdek fogalmának értelmezésével, mérlegeléssel jutottak el az ítéletben kifejtett, az Indítványozó ügye által reprezentált esetscsoportot meghatározó véleményig, hanem arról is, hogy egy már fennálló, a bírói úton való jogérvényesítést korlátozó jogi szabályozást és jogi gyakorlatot, attól eltérően, azt figyelmen kívül hagyva tovább szűkítették, olyan mértékig, amely az Indítványozó ügyében és az által képviselt esetscsoportban gyakorlatilag kiüresítette a szerződés megkötésében részt nem vevő harmadik fél szerződés érvénytelenségére való hivatkozásának jogát, legyen az megtámadás vagy semmisség. Az ítéletekben ugyan elismerésre került, hogy az Indítványozónak fakadhat jogi érdekeltsége abból, hogy az engedményezett követelésnek keze és dologi adója, de, ennek ellentmondva, jog által védett érdeke mégsem, akkor sem, ha olyan speciális körülményeket állít és bizonyít, hogy számára lényeges, hogy kinek kell teljesítenie.

A régi Ptk. kommentárja szerint nyilvánvalóan fennáll a törvényes érdeke a megtámadáshoz a kezesnek, a zálogtárgy tulajdonosának (A Polgári Törvénykönyv Magyarázata, 1., Wolters Kluwer, hetedik javított kiadás, 235.§ 875. old.). A Kúria BH 2021.16. számú eseti döntése pedig az engedményezési szerződéseknél is oldotta azt a szigorúbb megközelítést, hogy a hitelező és harmadik személy közt létrejövő engedményezési szerződést az adós alapvetően nem teheti vitássá azzal, hogy olyan speciális körülmények igazolhatók, amelyeknél fogva számára lényeges, hogy kinek kell teljesítenie.

Ehhez képest a kifogásolt ítéletek olyan visszalépést jelentenek, amelyek egyértelműen az Indítványozó és a hasonló helyzetben levő jogalanyok jogérvényesítési jogát legitim cél nélkül korlátozzák, hiszen már a kezességből, dologi adósi pozícióból és az ezeket védő jogszabályi előírásokból sem tartják levezethetőnek az ítéletek az Indítványozó keresetindítási jogát, és az Indítványozó által előadott több, önmagukban is speciális, arra vonatkozó körülmények ellenére sem látták megalapozottnak azt, hogy az Indítványozó számára egyáltalán nem volt lényegtelen, hogy kinek kell teljesítenie. Arra az alábbiakban még külön ki kíván térni az Indítványozó, hogy e körülményeket, és az azokra vonatkozó bizonyítékokat végül is egyik bíróság sem elemezte, értékelte és mérlegelte a maguk teljességében, mivel a fókusz az eljárás során azon volt, hogy a keresetindítási jogot, a perbeli legitimációt vizsgálták, és azt keresték, hogy ezek hiányát hogyan lehet alátámasztani.

Hiszen az Indítványozó a perben részletesen előadta, bizonyítékokkal alátámasztotta, hogy számára összességében és külön-külön szemlélve a speciális okokat, egyáltalán nem volt lényegtelen, hogy kinek kell a jövőben teljesítenie. Az egyik oldalon állt az I.r. Alperes, mint egy komoly magyarországi hitelintézet, amellyel az Indítványozó legalább tudott tárgyalni a tartozások sorsáról, amellyel voltak kísérletek a megegyezésre, amely csak a legszükségesebb eljárásokat indította meg ellene, de azokat sem akarta feltétlenül és minden áron az Indítványozó és családja vagyona lényeges részének elvonásával lezárni, a kompromisszumokra mutatott némi hajlandóságot. A másik oldalon most áll a II. r. Alperes, amely egy követeléskezelő cég, amely abban érdekelt, hogy minél hamarabb és minden eszközzel befejezze az Indítványozó és családja vagyonának elvonását, a lehető legmagasabb értéken, amely a követelést még annál is alacsonyabb áron szerezte meg, mint amennyit az Indítványozó és az érdekeltségébe tartozó cég a versenyeztetés során ajánlott érte, amely a követelést hitelből vásárolta meg, amely a megvásárlás után, az ellenérték I. r. Alperesnek való kifizetése előtt az Indítványozónak már [REDACTED] vételár ellenében felajánlotta a követelést megvásárlásra, majd a vételárat megbeszélésről megbeszélésre tornázta fel [REDACTED] fölé, amely időközben felvásárolt az Indítványozóval szemben fennálló más követeléseket is, hogy minél szélesebb körben érvényesíthessen vele szemben igényeket, amely az Indítványozó és gyermekei ellen fedezetelvonási pert indított, még a gyermekek lakóingatlanaira is kiterjesztve az igényt, amely közreműködött abban, hogy több tíz hektáros ingatlan terület birtoka az Indítványozótól és

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

családjától jogellenesen el legyen vonva. Nehéz ezen körülmények alapján azt állítani, hogy az Indítványozónak mindegy volt, hogy kinek kell teljesítenie.

Az Indítványozó a perben és az ítéletek olvasásakor ezért nem tudott szabadulni attól a szubjektív érzéstől, hogy a bíróságok szándékosan akarják leszűkíteni az ő jogát és az azonos vagy hasonló helyzetben levő más jogalanyok jogát arra, hogy a mások által kötött engedményezési szerződés érvénytelenségére tudjanak hivatkozni és ezzel bírósághoz tudjanak fordulni, ezzel csökkentvén az ilyen ügyek számát.

Az ítéletekben megjelenő jogalkalmazási tendencia, amely ellentmond a korábbi bírósági jogértelmezéseknek és újra bezárja a korábbi jogértelmezések szerint – még ha korlátok közt is – nyitva álló jogérvényesítési lehetőséget, amelyet az Indítványozó a perindítással gyakorolni szeretett volna, támaszkodva a korábbi, ilyen mértékben nem korlátozott joggyakorlatra is, olyan mértékben szűkíti az Indítványozó bírósághoz fordulásra vonatkozó jogát, amely az érvényesíteni kívánt alanyi jog, azaz a szerződés érvénytelenségére való hivatkozás lényegét is elvonja és gyakorlatilag az Indítványozó saját, és az övéhez hasonló ügyekben a perindítási jogosultság lekorlátozásával értelmetlenné teszi az érvénytelenségre való hivatkozást, hiszen nem fog tudni senki sem ilyen és hasonló ügyekben olyan védendő jogi érdeket állítani és igazolni, amely megfelelne a kifogásolt ítéletekben felállított mércének. Ráadásul ezt a korlátozást semmilyen legitím cél nem indokolja. Egyfelől ugyanis a korábbi bírósági gyakorlat egyszer már fennállónak ismerte el a keresetindítási jogot ilyen esetekben is, másfelől pedig a bíróságnak az érvénytelenségi okok alapos vizsgálata körében minden lehetősége meglenne arra, hogy kiszűrje az alaptalan igényérvényesítéseket, nem lenne szüksége a keresetindítási jog szűkítésén keresztül csökkenteni a bíróság elé vitt ügyek számát, amely csökkentés egyébként nem is képezi alkotmányos és törvényi hatáskörét és jogosultságát.

A kifogásolt ítéletek ezért, az Indítványozó álláspontja szerint, sértik az indítványozó bírósághoz forduláshoz való jogát.

A keresetindítási jog Alaptörvény ellenes korlátozása a bírói döntések által, azaz, hogy az érvénytelenségi okok érdemi vizsgálatára emiatt nem kerülhetett sor, az Abtv.29.§ értelmében a bírói döntést érdemben befolyásolta.

Az pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a törvényi kerettényállások alá szubszumált esetscsoportok képzésére irányuló bírói jogértelmezés, mérlegelés eredményezhet-e olyan korlátozást, amely a bírósághoz fordulás alapjogát sérti és ezért az Alkotmánybíróság kontrollja alá vonható-e, lévén, hogy itt nem egyszerűen a bíróság jogalkalmazási, jogértelmezési, mérlegelési tevékenységének felülvizsgálatáról, hanem a bíróság által a jogalkalmazással kialakított alkotmányos jogot érintő korlátozásról van szó.

- 2.2. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletekkel sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek. szerinti, bírósághoz, valamint a tisztességes eljáráshoz való joga is.

A bírósághoz való jog azt a követelményt jelenti, hogy teljes hatáskörrel rendelkező intézmény vizsgálhasson minden tény- és jogkérdést, amely releváns az előtte folyó jogvitában.

A tisztességes eljáráshoz való jog része, hogy a bíróságok az ügyeket érdemben tárgyalják, megfelelően megvizsgálják a beadványokat, érveket és a bizonyítékokat megfelelően beszerezzék és megvizsgálják.

A tisztességes eljáráshoz való jog része továbbá az is, hogy a döntésében a bíróság a korábbi esetjogtól való eltérést érdemibb módon indoklja.

A jelen ügyben a bíróságok mindvégig csak a keresetindítási jogot vizsgálták, de az Indítványozó álláspontja szerint még annak sem minden aspektusát. Az Indítványozó már a keresetlevelében, majd annak kiegészítésében, illetőleg a később tudomására jutott tények tekintetében az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésben állította és bizonyította, hogy a jog által védett érdeke, azon túl, hogy

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi, Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

ő az érvénytelennek állított engedményezési szerződéssel átruházott követelés készfizető kezese és dologi adósa, fennáll, mert olyan speciális okok is vannak az ügy tényállásában, amelyek folytán egyáltalán nem volt lényegtelen, hogy kinek kell a jövőben teljesítenie. Ezt a fenti 2.2. pontban már részletesen kifejtette az Indítványozó. Az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt ítéletek és az azok alapjául szolgáló eljárások elvonták annak a lehetőségét, hogy az ügyet ténybeli és jogi szempontból teljeskörűen vizsgálni jogosult bíróság, beleértve a bizonyítékok beszerzését, feldolgozását és mérlegelését, a bizonyítási teher kiosztását és az esetleges emiatt szükséges anyagi pervezetést is, vizsgálhasson.

Az elsőfokú eljárást követően a fellebbezési eljárásban, a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 373.§-a szerint a kereset módosításának, utólagos bizonyításnak nincsen helye, új tényt állítani csak rendkívül szigorú feltételek esetén lehet és a keresetmódosítás és új bizonyíték előterjesztése is csak ilyen esetben megengedett. A Pp. 378.§ (3) bek. szerint bizonyítást a másodfokú bíróság csak ebben a körben, illetve a hivatalból bizonyítás megengedettsége esetén rendelhet el, továbbá akkor, ha az elsőfokú eljárásban állított tény bizonyítása szükséges. A felülvizsgálati eljárásban a Pp.422.§ értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincsen helye, a Kúria csak a jogerős ítélet meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

E szabályok alapján csak az elsőfokú bíróság lehetett volna az, amely minden tényt és körülményt, tény- és jogkérdést, amely releváns az ügy szempontjából, megvizsgáljon, csak az elsőfokú bíróság rendelkezik erre teljes hatáskörrel. A másodfokú bíróságnak ezen jogköre a tényállítások és a bizonyítás tekintetében már jelentősen korlátozott, a Kúriáé pedig a meglevő iratokra és bizonyítékokra korlátozódik.

A keresetindítási jog fennálltával kapcsolatos azon vizsgálati módszer, amely végigvonult az egész eljáráson, nevezetesen, hogy az eljáró bíróságok leginkább ennek csak a jogi szempontú bírálatával foglalkoztak és az Indítványozó által a speciális körülményekre vonatkozóan előadott tényeket és bizonyítékokat alig vették figyelembe, nem értékelték és mérlegelték, gyakorlatilag egyáltalán elvezetett oda, hogy még a keresetindításhoz való jogot megalapozó jogi érdek körében fennálló bizonyítást sem folytathatta le az a bíróság, amely erre teljes hatáskörrel rendelkezett volna. Ha erre ugyanis sor került volna, akkor részletesen tárgyalni kellett volna az Indítványozónak minden olyan perbeli előadását és bizonyítékát, illetőleg bizonyítási indítványát, amelyek a keresetindítási jogot megalapozó speciális körülmények tekintetében előterjesztésre kerültek. Az azonban a kifogásolt ítéletekből is megállapítható, hogy ezekkel kapcsolatosan az ítéletek a Pp. 346.§ (5) bek.re is figyelemmel, nem tartalmazzák az Indítványozó által felsorolt valamennyi tényt, a bizonyítékok mérlegelésének eredményét, a fennálló bizonyítási indítvány mellőzésének okait, a bizonyítottak nem talált tényeket. Vagyis a per során nem lett elvégezve a tények és bizonyítékok teljes körű megvizsgálásának, értékelésének, mérlegelésének folyamat az ügy szempontjából alapvető relevanciával bíró védett érdek fennállása kérdésében sem. Ez azért történt, mert az elsőfokú bíróság ezt nem tette meg teljes alapossággal, mert más okokból látta elutasíthatónak a keresetet, a másodfokú bíróság – az Indítványozónak a fellebbezésben foglalt és a tények és bizonyítékok kezelésével kapcsolatos több és lényeges kifogása ellenére - nem utasította az elsőfokú bíróságot új eljárásra, a bizonyítás és a ténymegállapítás teljes körű lefolytatására, a másodfokú bíróság és a Kúria pedig saját maga a Pp. szigorú szabályaira tekintettel ezt maga nem végezte el.

Ugyanígy nem állapítható meg az ítéletekből és azok indokolásából, hogy a Kúria BH 2021.16. számú eseti döntésében foglalt gyakorlattól, amely alkalmazandó lett volna az Indítványozó ügyében, milyen okokból tértek el, vagy azt miért nem alkalmazták.

Az Indítványozó álláspontja szerint az ítéletek meghozatalához vezető eljárásokban emiatt sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

A tisztességes eljáráshoz való jognak a bírói döntések által és az azok alapjául szolgáló eljárásokban való megsértése, az Abtv.29.§ értelmében a bírói döntést érdemben befolyásolta. Amennyiben ugyanis a bíróságok a tisztességes eljárás hivatkozott szabályai szerint jártak volna

el, akkor érdemben is megvizsgálták volna a keresetindítási jog alapjául szolgáló jogi érdeket megalapozó speciális körülményekre vonatkozó tényeket és bizonyítékokat, továbbá az esetjogtól való eltéréséremibb indokolása esetén az Indítványozó számára lehetővé tették volna azt, hogy a jogorvoslati kérelmeit ezek figyelembevételével tudja megtenni, alátámasztani.

Kapcsolódó mellékletek:

Indítványozó a jelen beadványához csatolt mellékleteket a beadványa legvégén sorolja fel.

III. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek:

- a) Nyilatkozat arról, hogy az Indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozó nyilatkozik, hogy a felülvizsgálati kérelemben kérelmezte a jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztését, amely kérelmének a Kúria nem tett eleget.

Ennek megfelelően a jelen beadványában Indítványozó nem terjeszt elő az Abtv. 53. § (4) bek. szerint végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet az elsőfokon eljáró bírósághoz.

- b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, ha az Indítványozó jogi képviselővel jár el.

Indítványozó a jogi képviselője részére adott meghatalmazást csatolta (1. sz. mellékletként) a jelen beadványához, mely ügyvédi meghatalmazás az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény vonatkozó 34. § (2) bek. alapján teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül. Indítványozó és jogi képviselője az ügyvédi meghatalmazás eredeti példányával rendelkeznek.

- c) Nyilatkozat az Indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Nyilatkozik az Indítványozó, hogy személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához nem kíván hozzájárulni és csatolja az ilyen tartalommal kitöltött, általa aláírt forma nyilatkozatot 9. sz. mellékletként.

- d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

A fentiekkel egyezően nyilatkozik az Indítványozó, hogy az érintett eljárásokban a pertörténetnél rögzítettek szerint adózóként, illetve felperesként vett részt, így érintettsége a Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata szerint további igazolást nem kíván.

Mellékletek:

1. - Ügyvédi meghatalmazás
2. - Keresetlevél
- 3.- Válaszirat
4. - Elsőfokú ítélet
5. - Fellebbezés
6. - Másodfokú ítélet
7. - Felülvizsgálati kérelem
- 8.- Felülvizsgálati ítélet
9. - Nyilatkozat adatkezelésről

Kéri az Indítványozó, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a döntése meghozatalához (a csatoltakon felül) további információra és iratanyagokra van szüksége, az Abtv.

Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

Rechtsanwaltskanzlei Szilágyi Aszmann und Partner / Szilágyi Aszmann and Partner Law Firm

vonatkozó 57. § (3) bek. alapján az ügyben eljáró bíróságot vagy bíróságokat a jelen egyedi ügygel összefüggésben további iratanyag megküldése céljából megkeresni szíveskedjen.

Kelt: Budapest, 2022. március 3.

Tisztelettel:

[Redacted]

dr. Szilágyi Zoltán ügyvéd
Szilágyi, Aszmann és Társa Ügyvédi Iroda

[Redacted]

(Indítványozó adatai és elérhetőségei az 1. oldalon kerültek feltüntetésre.)

[Redacted]

